

တၢ်န့ၢ်စီဆုံကတၢၢ်

The Most Holy Faith

ခဲကန့ၢ်အံၤပကဃုသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်ခံတၢ်တတၢ်န့ၢ်တက့ၢ်. တၢ်သိၣ်လိအခိၣ်ထံးတတၢ်လၢပထံၣ်ဘၣ် “တၢ်န့ၢ်စီဆုံကတၢၢ်” (လံာ်စီယူဒၤ ၁:၂၀) န့ၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဘၣ်ပုၤလၢပဝဲခရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်ကဘၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢခရံၣ်အပူၤလီၤ. ပတၢ်န့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်ကဘၣ်ဟဲဝဲဒၣ်လၢ လံာ်စီဆုံအတၢ်ကွဲးဒီးအတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၢ် ပထံၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. ဖဲ **လံာ်ယီၤဟ့ၣ် ၁၇:၁၇** န့ၢ်ပထံၣ်ဘၣ်လီၤ.

အခဲအံၤပကဃုသ့ၣ်ညါဘၣ်ဘၣ်ဃးလၢခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤန့ၢ်, တၢ်န့ၢ်လၢအစီဆုံကတၢၢ်တအိၣ်ဘၣ်အဃိ, တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကမၤအသးဒ်လဲၣ်န့ၢ် မ့ၢ်ပတၢ်ဆိကမိၢ်ဖးဒိၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးလၢတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤန့ၢ်အဆိကတၢၢ်ပကကွၢ်လံာ်စီဆုံဖိအဆၢလၢအမ့ၢ် **၂ကရံၣ်သုး ၁၁:၃** န့ၢ်လီၤ.

**“ဘၣ်ဆၢဒီးဒ်ဂ့ၢ်လီၤနီၢ်အံၣ်အုၤလၢအတၢ်လိတၢ်ဝုၤအသိးန့ၢ်,
ယဘၣ်ယိၣ်လၢတၢ်ကမၤဟးဂီၤကွံာ် သုးလၢတၢ်တီတၢ်လိဘၣ်ဃးဒီးခရံၣ်လီၤ.”**

ဒ်သိးနီၢ်အံၣ်အုၤဂ့ၢ်လီၤန့ၢ်အိၣ်လၢ ဧၤဒုၣ်တၢ်သ့ၣ်အလီၢ်အသိး, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်စ့ၢ်ကီးကဘၣ်တၢ်လိအိၣ်အဂ့ၢ်န့ၢ် စီပီလူးအတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲလီၤ. ဘၣ်မနုၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီးနီၢ်အံၣ်အုၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ထီၣ်သတြီၤအိၣ်န့ၢ်ကမ့ၢ်တၢ်ကမၤမာ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. ပပုၤကညိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ် လီၤစၢၤလီၤသ့ၣ်ဒၣ်လၢစီအၤဒၣ်ဒီးနီၢ်အံၣ်အုၤအဃိဘၣ်ထံၣ်ဘၣ်တၢ်သံန့ၢ် လံာ်စီဆုံအတၢ်ပာ်ဖျါအိၣ်ဖဲ **လံာ်ရီၤမုၤ ၅:၁၂** န့ၢ် ဒ်ပသ့ၣ်ညါအသိးလီၤ.

**“မိဒ်န့ၢ်ဒီးဒ်တၢ်ဒဲးဘးဟဲန့ၢ်ဆူဟီၣ်ခိၣ်ရၢလၢပုၤတကၤအဃိ,
ဒီးတၢ်သံတၢ်ပုၤလၢတၢ်ဒဲးဘးအဃိအသိး န့ၢ်, ဒီးဒ်န့ၢ်အသိးပုၤခဲလၢာ်မၤတၢ်တၢ်ဒဲးဘးသတးဒီး,
ပုၤခဲလၢာ်ဘၣ်တၢ်သံတၢ်ပုၤ”** န့ၢ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၢပကထံၣ်ဘၣ် စီအၤဒၣ်ခံဂၤတဂၤန့ၢ်အဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီး အိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၢ်ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ် **၁ကရံၣ်သုး ၁၅:၄၅** န့ၢ်လီၤ.

**“ဒ်န့ၢ်အသိးတၢ်ကွဲးအသး, ပုၤကညိလၢအခိၣ်ထံး, စီအၤဒၣ်တဂၤန့ၢ်,
ကဲထီၣ်လၢသးလၢအမူလီၤ. စီအၤဒၣ်အကတၢၢ်တဂၤန့ၢ် ကဲထီၣ်လၢသးမၤမူထီၣ်တၢ်လီၤ.”**

ဒ်န့ၢ်အသိး, နီၢ်အံၣ်အုၤခံဂၤတဂၤလၢအမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. မ့ၢ်ဝဲလီၤ. လၢကစၢ်ယုၣ်ရှုးအဂီၢ်န့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တလးမူးပိာ်မုာ်တဂၤလၢအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်, ဒ်ပစံးတၢ်အသိး နီၢ်အံၣ်အုၤခံဂၤတဂၤလီၤ.

လၢတၢ်န့ၢ်အဃိ, ဒ်စီပီလူးအတၢ်ကွဲးအသိး မ့ၢ်ကီၤလုၢ်စၢၤတၢ်လီၤန့ၢ် နီၢ်အံၣ်အုၤလၢဧၤဒုၣ်တၢ်သ့ၣ်အလီၢ်အသိး, ကလီၤန့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်အဂီၢ်န့ၢ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်မၤဖးဒိၣ်လၢအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်လၢသီဒၣ်လဲၣ်န့ၢ် မ့ၢ်ကီၤလုၢ်စၢၤတၢ်လီၤန့ၢ်အိၣ်အဂီၢ်န့ၢ် ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ, **ကလၢတံ ၃:၁** န့ၢ်လီၤ.

**“ပုဟးဂီ၊ ပုကလတံဖိ၊
လာတံဟ်ဖျါထီၣ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ်ဒီးသံအသးလာထုၣ်စုညါအလီၤလာသုမဲာ် ညါသုၣ်ဇာ၊
မ့ၢ်မတၢမကဒါသုမဲာ်တဂလဲၣ်. တၢ်မိၣ်သုၣ်ညါယသးလာသုထဲအံၤတမံၤ,”**

လံာ်စီဆုံအဆာဖိတဆာအံၤ စီပီလူးအတၢ်ကွဲးဆူပုကလတံဖိအတၢ်အိၣ်ဖျါအိၣ်ဒီး သိၣ်က့ၤသီက့ၤ အဝဲသုၣ်ဘၣ်ဃးပုအံၣ်စရုလးဖိသုၣ်တဖၣ်အတၢ်မလိာ်, ဒ်ပစံးတၢ်အသးစီမိၤရှူးအတၢ်သိၣ်တၢ်သီသုၣ်တဖၣ် လာအဝဲသုၣ်အတၢ်ဟံးန့ၢ်ခိၣ်ဆာအပူၤလီၤ. တၢ်သုၣ်တဖၣ်ကဲထီၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်လာတၢ်အိၣ်ဖျါလၢ သီသုၣ်တဖၣ်အပူၤလီၤ. တၢ်လာပုၤခရံၣ်ဖိလာသီသုၣ်တဖၣ်န့ၢ်မ့ၢ်ဒ်ပုအံၣ်စရုလးဖိဒီး, အဝဲသုၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်သိၣ်တၢ်သီလာအဘၣ်ပိာ်ထွဲအခံၣ်ဃးဒိၣ်မးဒီး အဝဲသုၣ်ကဘၣ်ပိာ်ထွဲကဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလာယုၣ်ရှူး အတၢ်မလိာ်န့ၢ်လာအဝဲသုၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ် တၢ်သးဒုဒီးအိၣ်ထီၣ်မးလီၤ. ဘၣ်ဃးလာတၢ်သိၣ်တၢ်သီခံၣ်ခါ အဘၣ်ဇာန့ၢ်ပကထံၣ်န့ၢ်ဘၣ်ကဒီးလံာ်စီဆုံအဆာလာအမ့ၢ် **လံာ်မတၢ် ၁၅:၁** န့ၢ်လီၤ.

**“ဒီးပုဟဲလီၤတနီၤနီၤလာကီၢ်ယုၣ်ဒီးသိၣ်က့ၤသီက့ၤဒီပုာ်ဝဲလာ သုမ့ၢ်တဒီးဘၣ်တၢ်ကူးတရံး,
ဒ်စီမိၤရှူး အလုၢ်အလံာ်အသးဘၣ်ဒီး, သုတုၤလာတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတသုဘၣ်လီၤ.”**

လံာ်စီဆုံဖိတဆာအံၤစံးဘၣ်ပုၤ, တၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်အိၣ်ထီၣ်မးလာ ပုအံၣ်စရုလးဖိလာအကဲထီၣ်ပုၤခရံၣ် ဖိဒီးစီမိၤရှူးအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဘၣ်ဇာန့ၢ်လီၤ.

တၢ်လာမုၢ်ကီၢ်လုၢ်စတၢ်န့ၢ် ဃုထံၣ်အဝဲသုၣ်ဒီးမၤသဘံၣ်ဘုၣ်တၢ်လာအဝဲသုၣ်တဖၣ်အဘၣ်ဇာလီၤ. မုၢ်ကီၢ်လုၢ်စတၢ်မတၢ်လီၤတၢ်ဝုၤသုၣ်တဖၣ်လာ တၢ်မာဖိသုၣ်တဖၣ်အစီဒ်လဲာ်မဝဲလီၤ. မ့ၢ်လာမုၢ်မဆါ တနံၤအံၤန့ၢ်ပယဲၤတၢ်အလီၤတအိၣ်လာဘၣ်.

ပကဃုသုၣ်ညါကဒီးတၢ်လီၤတၢ်ဝုၤလာခံတခါန့ၢ် ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ **၁ကရံၣ်သုး ၁၅:၁၂** န့ၢ်လီၤ.

**“ဘၣ်ဆၣ်ဒီးပမ့ၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤခရံၣ်လာအဂဲၤဆာထၢၣ်က့ၤလာတၢ်သံဒီး,
ဘၣ်မနုၤလာပုၤလာသုကျါ တနီၤနီၤစံးဝဲလာပုၤသံတဖၣ်တဂဲၤဆာထၢၣ်က့ၤဘၣ်လဲၣ်.”**

မ့ၢ်ဝဲလီၤ. မုၢ်ကီၢ်လုၢ်စတၢ်မဘၣ်ပုၤအသးကဒုဒီးအဂီၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂဲၤဆာထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤအဂ့ၢ် လီၤ. လာန့ၢ်အဃိဘၣ်ဃးဒီးကစၢ်ယုၣ်ရှူးအတၢ်ဂဲၤဆာထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤအတၢ်သးခုကစီၣ်အဂ့ၢ်န့ၢ် ဘၣ်တၢ် မၤဟးဂီၤအီၤလာ တၢ်အိၣ်ဖျါအဆိကတၢ်အနံၤအသီဒ်လဲာ်လီၤ. လာခံယုၣ်လာအနံၣ်ယၤဖျါန့ၢ်သုၣ်တဖၣ်န့ၢ် တၢ်ကွဲးအိၣ်ထီၣ်လၢ **“တၢ်လာကစၢ်ခရံၣ်န့ၢ်တတူၢ်သံဘၣ်အသးလာ သုၣ်ဖျါထုၣ်စုညါအဖီခိၣ်ဘၣ်”** န့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ကွဲးတခါအံၤ ဒုးကဲထီၣ် “ကိၣ်ရၣ်” (ပုမူၣ်စလုၣ်) အတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးလာခံကဒိၣ်ထီၣ် လဲာ်ထီၣ်အဂီၢ်လီၤ. လာကစၢ်ယုၣ်ရှူးအလီၤန့ၢ် ကမ့ၢ်ဒ်ပုၤအဂၤတဂၤန့ၢ်ကဲထီၣ်တၢ်စံၣ်စီတဲၤစီလီၤ.

(Reference - The Quran - Surahan - Nisa IV: Veres 157)

ပကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ်ဒီးစီပီလူးသုၣ်တဖၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ပလီၢ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်လီၤတၢ်ဝုၤဒ်အံၤဒီးပုၤလီၤတၢ်ဖိ အဂ့ၢ်န့ၢ်ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ **လံာ်မတၢ် ၂၀:၂၉-၃၀** န့ၢ်လီၤ.

ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပမ့ၢ်ကွၢ်လၢအဖီခိၣ်တခီန့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံၣ်, တၢ်ဆီၣ်လီၤအသး
ဘၣ်ဆၣ်လၢအပူၤတခီန့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤဟးဂီၤနီၤသးအတၢ်အိၣ်မူဒီးအတၢ်အဲၣ်လီၤသးအကီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်
အကီၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ဝံဘျၣ်သရၣ်အဘျၣ်လၢကစၢ်ယုၣ်ရှုးအတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ပုၤလီၤ. ပုၤတၢ်မၤဖိစီၤယီၤ
ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီး, ဘၣ်ဃးလၢဝံဘျၣ်သရၣ်ဘျၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်, စံးကတိၤတၢ်ဒ်အံၤလီၤ. **၁ ယီၤဟ့ၣ် ၄:၁-၂**

**“ပုၤလၢတၢ်အဲၣ်အီၤသ့ၣ်ဧၤ, န့ၣ်ထီၣ်ရီၤသးန့ၣ်တဂ့ၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်,
မ့ၢ်အဘၣ်ဃးဒီးယွၤတဘၣ်ဃးလဲၣ်န့ၣ်, မၤကွၢ်သးတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,
ဝံအဘျၣ်လဲၤထီၣ်လံၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအါဂၤလံၤ. သုကသ့ၣ်ညါ ယွၤအသးလၢတၢ်အံၤအဃိ,
ကယံၤသးလၢအအာၣ်လီၤအီၤလီၤလၢ ယုၣ်ရှုးခရံၣ်ဟဲလၢတၢ်ဖံးတၢ်ညၣ်အပူၤန့ၣ်, မ့ၢ်အဘၣ်
ဃးဒီးယွၤလီၤ.”**

ပုၤတၢ်မၤဖိစီၤယီၤဟ့ၣ်အတၢ်စံးလၢအမ့ၢ် **“န့ၣ်ထီၣ်ရီၤသးန့ၣ်တဂ့ၤ”** န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

**တၢ်လၢ, ထီၣ်ရီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် (Spirits) န့ၣ်, ဒ်သိးပုၤအါဂၤဟံးန့ၣ်အခီပညီလၢအမ့ၢ်,
ဖဲမ့ၢ်န့ၣ်တၢ်ခံး အခါပုၤဃုကွၢ်တၢ်အတဃၣ်န့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးဧါ.**

တမ့ၢ်ဝဲဘၣ်တၢ်လၢ “န့ၣ်ထီၣ်ရီၤသးန့ၣ်” မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ကတိၤဘၣ်ဃးဒီး တၢ်သဆၣ်ထီၣ်ပုၤအခံ သ့ၣ်တဖၣ်
ဒီး, တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပတဘၣ်နီၤစီၤန့ၣ်တဂ့ၤ အကီၢ် ဒီး, တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဃုၣ်စိၣ်ခူသ့ၣ်ကွံၣ် ပတၢ်န့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီး
တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအဂ့ၢ်န့ၣ် ပဘၣ်ပလီၢ်ပသးလီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးနီၤသး (Spirit) န့ၣ် အခီ ပညီအိၣ်သာမံၤလီၤ.

**(၁) လံာ်ပုၤစံာ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ် ၁၂:၇ “တုၤန့ၣ်တဖၣ်အကမ့ၢ်ကက့ၤဆူဟီၣ်ခိၣ် ဒ်အအိၣ်တ့ၢ်ဝဲ
အသိးန့ၣ်, ဒီးအသးကက့ၤဆူယွၤလၢအဟ့ၣ်လီၤအီၤလီၤ.”**

လံာ်စီဆ့ၣ်အဆၢဖိတခါအံၤမ့ၢ်စ့ၢ်ကီး, နီၤသး (Spirit) အခီပညီအဆိကတၢ်တခါလီၤ. ဒ်ပစံးတၢ်အသိး,
နီၤခိအတၢ်ဟူးဝးသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲဒ်လၢ, ခိဖျိ **“သးသမူ”** အိၣ်အဃိလီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပတထံၣ်ဘၣ်ဒီးပမဲာ်
ချ့ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်ဒီးအစိအကမီၤလီၤ.

**(၂) ဝံဒၤနံးယုလး ၂:၁ “ဒီးလၢနဘူၤကးန့ၣ်ကဲစီၤပၤခံနံၣ်တနံၣ်န့ၣ် နဘူၤကးန့ၣ်မံၤတၢ်မံၤတၢ်
တဖၣ်, ဒီးအသးကိၣ်ထီၣ်, ဒီးမံဝဲတန့ၣ်ဘၣ်လီၤ.”**

လံာ်စီဆ့ၣ်အဆၢဖိတဆၢအံၤမ့ၢ်ဒၣ်နီၤသး (Spirit) အခီပညီခံခါတခါလီၤ. တၢ်လၢနီၤသး (Spirit) န့ၣ်
မ့ၢ်စ့ၢ်ကီး **“တၢ်အသး”** န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဝဲလီၤ. တၢ်လၢ “တၢ်အသး” န့ၣ်ပတထံၣ်အီၤဘၣ်ဆၣ်အစိကမီၤအိၣ်ဝဲလီၤ.
ပုၤ တဂၤလၢအိၣ်ဒီး, သးသမူဘၣ်ဆၣ်တၢ်အသးမ့ၢ်တအိၣ်တဂၤန့ၣ် မ့ၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကီးဧါ. တၢ်စံးဆၢန့ၣ်,
ပမ့ၢ်လဲၤဟးလိာ် ကွဲဆူ, ပုၤလၢအသးတပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အဘျီၣ်န့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်လီၤ.

**(၃) လံာ်ယီၤဟ့ၣ် ၆:၆၃ “တၢ်မၤမူတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်သးလီၤ. တၢ်ညၣ်တကိာ်တသီၣ်ဘၣ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်.
တၢ် ကတိၤလၢယစံးဘၣ်သ့န့ၣ်, မ့ၢ်သး (Spirit) ဒီးတၢ်မူလီၤ.”**

လံာ်စီဆ့ၣ်အဆၢဖိတဆၢအံၤ မ့ၢ်ဒၣ်ကစၢ်ယုၣ်ရှုးစံးဘၣ်ပုၤလၢနီၤသးအခီပညီသာခါတခါလီၤ. လၢတၢ်
န့ၣ်အဃိတၢ်လၢနီၤသး (Spirit) န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢ ကစၢ်ယုၣ်ရှုးစံးဘၣ်ပုၤလီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ တၢ်မၤဖိစီၤယီၤဟ့ၣ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ပုၤလၢ, န့ၣ်ထီၣ်ရီၤသးန့ၣ်တဂ့ၤလီၤ. ပဘၣ်ချ့သ့ၣ်ညါတၢ်
ဒ်သိးပုၤဘူးရံၣ်ဖိတဖၣ်အသိးန့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ်မၤတၢ် (၁၇:၁၁) န့ၣ်လီၤ.

**“ဒီးပုတဖန်န့ၣ်အသးဂုၤန့ၣ်ပုၤသးစၤလနံဖိတက့ၢ်. ဒီးတူၢ်လိာ်တၢ်အကလုာ်အကထါလၢ
အသ့ၣ်ဆူၣ် အသးဆူၣ်, ဒီးတၢ်န့ၣ်တဖန်မ့ၢ်တၢ်ဒ်န့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်ဒ်န့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်, ယုက့ၢ်တၢ်ကွဲးအသး,
ထံထံဆးဆးသ့သ့တနံၤ လီၤ.”**

မ့ၢ်ဝဲလီၤ တၢ်လၢပုၤဘူးရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖန်န့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီး လံာ်စီဆုံအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီသ့ၣ်တဖန်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်
ဟံအသးလုၤတုၤလုၤတီၤအဂ့ၢ်န့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖန်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်ကအိၣ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်စီပီလူးဂုၢ်က့ၢ်စး ဒ်လဲၣ်
န့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ **၁တံးမသး ၄:၁, ၂** န့ၣ်လီၤ.

“ဘၣ်ဆၣ်ဒီး သးန့ၣ်စံးဝဲဒၣ်လီၤတံာ်လီၤဆဲး, လၢပုၤတနီၤနီၤကကဒ်ကဒါကွံာ်အသးလၢ တၢ်န့ၣ်အပူၤ
လၢခံလၢလံာ်အဆၢကတီၢ်, ဒီးကနာ်သးတဖန်လၢအလီတၢ်, ဒီးတၢ်ဝဲတၢ်နီၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ပုၤလၢ
အကတီၢ်တၢ်အဘျဲးကဘျၢ်လၢတၢ်လီတၢ်ဝုၤအပူၤ, အိၣ်ဒီး အသးဒၣ်ဝဲလၢအသ့ၣ်ညါဒၣ်တၢ်ဘၣ်ထးကီၢ်ဂီၤ
န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ဝဲလီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအအိၣ်, တၢ်ယၤဖျိၣ်နံၣ်အပူၤသ့ၣ်တဖန်န့ၣ် ပုၤဝဲဒီးနီၢ်သးလၢအစီအဆုံဘၣ်
ဆၣ်နံၣ်လၢ အကဟဲဝဲဖဲအနံၣ် ၂၀၀ ဆူ ၃၀၀ အပူၤ န့ၣ်တၢ်ကမၤအသးဒ်လဲၣ်န့ၣ် စီပီလူးကတီၢ်ဆိတၢ်လၢဝဲ
အကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲ သၢယၤဖျိၣ်နံၣ်ဒီးလွံၢ်ယၤဖျိၣ်နံၣ်သ့ၣ်တဖန်အပူၤန့ၣ် ပုၤခရံၣ်ဖိတနီၤနီၤ
ဆူးကွံာ်ညါကွံာ်အတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်ဒီးကနာ်သးတဖန်လၢအလီတၢ်, ဒီးတၢ်ဝဲတၢ်နီၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ (ပုၤတခီဘီ
မ့ၢ်အတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်) သ့ၣ်တဖန်အဂ့ၢ်န့ၣ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဘၣ်ဝဲလီၤ.

- * ပုၤလီတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖန်အတၢ်ခူသ့ၣ်အဂ့ၢ်
- * တၢ်ထီသဒါတၢ်တုတၢ်ဖျိဒီး တၢ်ဟးဆွဲးတၢ်ဖဲတၢ်ညါအဂ့ၢ်

တၢ်သ့ၣ်တဖန်အံၤအခီပညီကမ့ၢ်ဒ်လဲၣ်.

တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအမ့ၢ်ဘၣ်ဃးဒီးနီၢ်သး, လရၢ်, တၢ်အုၣ်က့ၤခီၣ်က့ၤ, တၢ်ပျၢ်ပုၤအဂၤအတၢ်ကမၢ်
အဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖန်န့ၣ် ပုၤရီမ့ၢ်ကၣ်သိၣ်လုးဟံသ့ၣ်ပာ်သးဒ်လဲၣ်န့ၣ် ပကဃုသ့ၣ်ညါဘၣ် တၢ်မၤလိကဟဲသ့ၣ်
တဖန်လီၤ. လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအကမၢ်သ့ၣ်တဖန်အဖီခိၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်အဂ့ၢ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်
ဝဲလီၤ.

ပုၤသ့ၣ်တဖန်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအကမၢ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်တဖန်, ဆိၣ်လီၤအသးဒ်စီၤသီ, နီၢ်စီဆုံ
(သီလရှင်) ဒီးထီသဒါလံာ်စီဆုံအတၢ်ကွဲးဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဂၤအတၢ်စီတၢ်ဆုံန့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ,
၁တံးမသး ၃:၂ န့ၣ်လီၤ.

**“မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးပုၤကွၢ်တၢ်န့ၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢတၢ်ဟံတၢ်ကမၢ်လၢအလီၤအလီၤတအိၣ်ဘၣ်,
ပုၤအိၣ်ဒီးအမါတဂၤစီၤ.”**

တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတအိၣ်ဘၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤလၢအမ့ၢ်, တၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ကစၢ်ယုၣ်ရှူးအတၢ်တူၢ်သံ
အသးအမ့ၢ်နံၤလၢအမ့ၢ် မ့ၢ်ယဲာ်နံၤအပူၤန့ၣ် ပကဘၣ်ဟးဆွဲးဒီးတၢ်ဖဲတၢ်ညါအဂ့ၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ထုးထီၣ်အက
လုာ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအကမၢ်တဖန် ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖန်
လၢသီအခါအတၢ်စံးဟံသ့ၣ်တဖန် လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲလီၤ.

ပကထံၣ်ဘၣ်ကဒီးလံာ်စီဆုံအဆာဖိတဆာလာအမုၢ်, ၂တံးမသုး ၄:၂-၄ န့ၣ်လီၤ.

“ကျဲးစားလာတၢ်အကတီၢ်ဘၣ်လာ အကတီၢ်တဘၣ်ဘၣ်တက့ၢ်. မၤဖျါပုၤအတၢ်ကမၣ်, သိၣ်ဃီၣ်တၢ်, သဆၣ်ထီၣ်အခံလာတၢ်ဝံသးစူၤခဲလၢာ်, ဒီးသိၣ်တၢ်သီတၢ်တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အမုၢ်အလါကဘၣ်, ဖဲပုၤတဝံ သးစူၤဘၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလာအဂ့ၢ်အဝါဘၣ်. မ့မုၢ်အနၢ်ကီၢ်ကွဲးဒီး, ကဟံၣ်ဖျါသရၣ်တဖၣ်လာအကတီၢ်ဒၣ်ဝဲ အကီၢ်, ဒ်တၢ်ဘၣ်အသးဒၣ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤ. ဒီးကဃၣ်ကွဲးအနၢ်လာတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ, ဒီးကဃၣ်ဃီၤအသးဆူပူကလီ ကလီတဖၣ်လီၤ.”

လံာ်စီဆုံအဆာဖိတဆာအံၤစံးဘၣ်ပုၤဘၣ်ဃးဒီးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လာအကမၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ပုၤတနီၤနီၤကလူၤပိာ်ထွဲအခံဒီး ကကဲထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလာကမၣ်အကီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပုၤတၢ်မာဖိစီၤပီလူး စံးဘၣ်ပုၤဖဲ အဆာဖိ ၂ န့ၣ်ဒ်အံၤလီၤ.

“ကျဲးစားလာတၢ်အကတီၢ်ဘၣ်လာ အကတီၢ်တဘၣ်ဘၣ်တက့ၢ်.” န့ၣ်အခိပညီမ့ၢ်ဒၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပီၤ လာပသကၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ညီမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ကီမ့ၢ်ဂ့ၢ် ပဘၣ်ဂ့ၢ်ကျဲးစားလာတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအကီၢ်လီၤ. ပဘၣ်ဆိကမိၣ် တၢ်လာပကီၢ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပီၤတနီၤနီၤ တဘၣ်ပသးသန့က့, ပဘၣ်ဆိကမိၣ်တၢ်လာပုၤအါဂၤအကီၢ် တၢ်ဘၣ်သး အပူၤလီၤ.

“သိၣ်ဃီၣ်တၢ်, သဆၣ်ထီၣ်အခံလာတၢ်ဝံသးစူၤခဲလၢာ်, ဒီးသိၣ်တၢ်သီတၢ်တက့ၢ်.” အခိပညီန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်, ဖဲပသိၣ်တၢ်သီတၢ်အခါ ပဘၣ်အိၣ်ဒီး, တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲး, တၢ်ဝံသးစူၤဒီးပုၤဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစား လာတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အကီၢ်န့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကီးဖဲ **လံာ်အုးဖုးစူး ၄:၁၅** န့ၣ်လီၤ.

“အခိၣ်တလီၢ်ပဟံးဃာ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလာတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲးအပူၤသတးဒီး, ပကဒိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်လာတၢ် ခဲလၢာ်ဆူအဝဲဒၣ်လာအမုၢ် တၢ်အခိၣ်ပူၤ, ဒ်ပစံးတၢ်အသး, ခရံၣ်အပူၤလီၤ.”

တၢ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျါလာအဆိကတၢ်, လာသီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်လီၤဘၣ်အီၤ အဂ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲခိဖျါတၢ်န့ၣ်လာအစီဆုံ (ဒ်လံာ်စီဆုံစံးဘၣ်ပုၤအသး) သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၤအီၤအဂ့ၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်လာ ဝံသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ကတီၤတဖၣ်အပူၤလီၤ.

ခရံၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါလာအဆိကတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အီၤလာ ဝ့ၢ် (၅) ဝ့ၢ်န့ၣ် ပသ့ၣ်ညါစ့ၢ် ကီးလီၤ.

- (၁) ဝ့ၢ်ယရူၤရူၤလ့ၣ် - ပုၤအံၣ်စရုလးဖိအကီၢ်
- (၂) ဝ့ၢ်အံၣ်တံၤအိၣ် - ပုၤဟးလ့ၣ်ဖိအကီၢ်

ပုၤလာအနၢ်ခရံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကီးအီၤလာ ပုၤခရံၣ်ဖိန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပက ထံၣ်ဘၣ်ဖဲ **လံာ်မၤတၢ် ၁၁:၂၆** န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးတၢ်မၤအသးလာပုၤတဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဖျါရိဖျါလာတၢ်အိၣ်ဖျါအသးတန့ၣ်ညါ, ဒီးသိၣ်က့ၤသီက့ၤပုၤ ကီၢ်မုၢ်အါဂၤလီၤ. ဒီးအပျါအဘိၣ်ဘၣ်တၢ်ကီးဆိအီၤလာ ပုၤခရံၣ်ဖိ, လာအံၣ်တံၤအိၣ်အပူၤလီၤ.”

- (၃) ဝှံးအလဲးစာကြာ - ကီၢ်အဲၤကူပတူးကလံၤစိး
- (၄) ဝှံးကူၣ်စတဲၣ်တံၣ်နီၣ်ပဲၣ် - ကီၢ်တူၣ်ရကံၣ်
- (၅) ဝှံးရိမ့ၤ - ကီၢ်အံးတလံၣ်

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဂၤဒံးသိးကဟံးန့ၣ်တၢ်လီၤလၢအထီၣ်ကတၢ်အဂီၢ်န့ၣ် အဝဲဒၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ ၁တံးမသး ၃:၁-၂ န့ၣ်လီၤ.

“တၢ်ကတိၤလၢအမ့ၢ်အတီၢ်တထံၣ်မ့ၢ်အအံၤ, ပှၤတဂၤမ့ၢ်ဆာကဲထီၣ်လၢပှၤကွၢ်တၢ်ဒီး, မ့ၢ်အဆာတၢ် မၤလၢအဂ့ၢ်တမံၤလီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးပှၤကွၢ်တၢ်န့ၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ပှၤလၢတၢ်ဟံၣ်တၢ်ကမၣ်လၢအလီၤ အလီၤတအိၣ် ဘၣ်. ပှၤအိၣ်ဒီးအမၤတဂၤဧါ” လီၤ.

လၢလံာ်စီဆံၣ်အတၢ်ကွဲးအပူၤန့ၣ် တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဂၤအံၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒၣ်ပှၤအဒိၣ်ကတၢ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုအံၤ အပူၤလီၤ. တၢ်လီၤတခါဘၣ်စုၣ်စုၣ်, ဒီးဝှံးသ့ၣ်တဖုစုၣ်စုၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးပှၤတၢ်မၤဖိအခိၣ်လၢ အမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဂၤစုၣ်စုၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်အါမးဘၣ်ဆၣ်လၢခရံၣ်အပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်တမံၤဃီဒီး အိၣ်ကံၢ်အိၣ်ကျၢၤဒီးထံၣ်လိာ်အသးကဒဲကဒဲဒီး စံးကတိၤတၢ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. ပှၤမၤတၢ်စီၤယီၤဟၣ်ဒီးပှၤမၤတၢ် စီၤပီၤလူးသ့ၣ်တဖုဒၣ်လဲာ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒၣ်ပှၤတၢ်မၤဖိစ့ၢ်ကီးလီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လီၤတၢ်လၢလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ် တအိၣ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်.

ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ်လီၢ်ဖျါ ဝး၉, ဒီးလံာ်ဖံလံးပံး ဝး၁ န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ ပကထံၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်သ့ၣ်တဖု ဟံးန့ၣ်တၢ်လီၤတၢ်လၢလၢအမ့ၢ်, သရၣ်ပာ်စု (Reverend) န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လီၤတၢ်လၢအဝဲအံၤန့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤန့ၣ် အဲၣ်ဒီးစံးတၢ်မနုၤလဲာ်န့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ, လံာ်စံးထီၣ်ပတြၢၤ ၁၁၁:၉ န့ၣ်လီၤ.

“မၤလီၤတၢ်ပှၤကွၢ်တၢ်ဆူအပူၤဂီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လီၤ. မၤလိာ်အတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤ, လီၤထူလီၤယိာ်လီၤ. အမံၤမ့ၢ်တၢ်စီဆံၣ်, ဒီးတၢ်ပျံၤအလီၤလီၤ.”

He has brought redemption unto his people,
Holy and Reverend is His name. (KJV)

မ့ၢ်ဝဲလီၤ. တၢ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ဒၣ်ကစၢ်ယွၤအတၢ်ကဟုကညီၢ်ဒီးအတၢ်ဘၣ်ထွဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လံာ်စီဆံၣ်တနီၤ နီၤကွဲးကွဲးဆူ “awesome” န့ၣ်လီၤ. (NIV, ဒီးတမ့ၢ်လၢကီၤလၢသ့ၣ်ကလိာ်)

ပမ့ၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကစၢ်ယွၤအတၢ်တုသ့ၣ်တဖုန့ၣ်လီၤကမၤကမၣ်ဘၣ်ပှၤဒိၣ်မးအဂ့ၢ်န့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်လီၤ. တုလီၤဆၣ်သ့ၣ်တဖု မူကပိာ်လီၤသ့ၣ်တဖုန့ၣ် တအိၣ်ဒီးအကတၢ်ဘၣ်န့ၣ် ပထံၣ်ဘၣ်လီၤ.

ပကဆိကမိၣ်ကွၢ်စ့ၢ်ကီး ပှၤတုတၢ်အကစၢ်တဂၤန့ၣ် အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်သ့ၣ်တဖုအကျါန့ၣ် ပှၤဒံးသိးလိာ်အသးဒီးကစၢ်ယွၤအိၣ်တဂၤစ့ၢ်ကီးဧါ. ဒ်ပ စံးတၢ်အသိးအိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီးကစၢ်ယွၤအတၢ်ကဟုကညီၢ်တဂၤစ့ၢ်ကီးဧါ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပီၤလၢခံတခါန့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ်မးသဲ ၂၃:၉ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးသုတကိးပုၤလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤလၢဟံၣ်နီၣ်တကတဂ့ၤ, အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, သုဟံၣ်အိၣ်တကယီၤလၢ မူခိၣ်လီၤ.”

တၢ်လၢ “ဟံ” န့ၣ်ပုၤခရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်သုဝဲလၢဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဘူၣ်ထူၤဘၢယွၤအဆၢကတီၢ်ဒီး ပုၤလၢ အလီၢ်အလၢအိၣ်စ့ၢ်ကိးလၢပုၤခရံၣ်ဖိအဒုၣ်အထၢအကျါန့ၣ် ပုၤသုအီၤလီၤ. ဘၣ်မနုၤပုၤခရံၣ်ဖိလၢအမ့ၢ် ပုၤရိမ့ၤ ကဲးသလးသ့ၣ်တဖၣ်တကန့ၣ်ပကစၢ်ယုၣ်ရှုးအတၢ်ကတိၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လဲၣ်.

ပကထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါအဝဲအံၤန့ၣ်လၢ လံာ်အုးဖူးစူး ၁:၂၂, ၂၃ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးပာ်တၢ်ခဲလၢာ်လၢ အခိၣ်အဖီလၢာ်, ဒီး ဒုးကဲးအီၤလၢတၢ်ခဲလၢာ်အခိၣ်, လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအမ့ၢ် နီၣ်ခိၣ်အဂီၢ်, ပုၤလၢအမၤပုၤထီၣ်တၢ်ခဲလၢာ်လၢ တၢ်ခဲလၢာ်တကအတၢ်လၢတၢ်ပုၤလီၤ.”

လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ, လံာ်စီဆုံစံးဘၣ်ပုၤတၢ်လၢကစၢ်ခရံၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဒီး မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ် အခိၣ်လီၤ. လံာ်စီဆုံအတၢ်စံးအိၣ်ဘၣ်ဆၣ်, ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်ကိးလီၤအသးလၢ တၢ်ခဲလၢာ်အခိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒုၣ်တၢ်ကတိၤလၢအကမၣ်န့ၣ်လီၤ. (အဝဲအံၤမ့ၢ်ဒုၣ်တၢ်လီၤတၢ်ဝုၤအတၢ်မၤလီၤ)

တၢ်လၢ “Pope” လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်အခိၣ်ပညီၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒုၣ် “ဟံ” (Father) န့ၣ် ဟဲလၢ ပုၤလဲးတ့ၣ်ဖိ အတၢ် ကတိၤလၢအမ့ၢ် “POPA” န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ် ဘၣ်မနုၤပဒီပုၤဝဲာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအမ့ၢ် ပုၤရိမ့ၤကဲးသလး, ဒုးကဲးထီၣ် (Pope) လၢတၢ်ခဲလၢာ်အခိၣ်, လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအမ့ၢ်နီၣ်ခိၣ်အဂီၢ်န့ၣ် အဂ့ၢ်န့ၣ် ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ, လံာ်မးသဲ ၁၆: ၁၈,၁၉ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးယဲဒုၣ်အံၤ ယစံးဘၣ်တဲဘၣ်နုၤ, လၢနမ့ၢ်ပုးတရူး, ဒီးယကဟံၣ်လီၤယတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ လၢာ် အံၤအဖီခိၣ်, ဒီးပျုၤပုၤ အပဲတရီတဖၣ် တမၤနၢၤမၤယၣ်ဘၣ်အီၤဘၣ်. ဒီးယကဟ့ၣ်လီၤနုၤ လၢမူခိၣ် အဘီအမ့ၢ် အနီၣ်ဝံာ်, ဒီး ဖဲဒုၣ် နစၢၤဃာ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢတမံၤမံၤန့ၣ်, ကဘၣ်တၢ်စၢၤဃာ်အီၤလၢမူခိၣ်, ဒီးဖဲဒုၣ်နယုၣ်လီၤတၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢ တမံၤမံၤန့ၣ်, ကဘၣ်တၢ်ယုၣ်လီၤအီၤလၢမူခိၣ်လီၤ.”

ပကစၢ်ယုၣ်ရှုးအတၢ်ကတိၤလၢအမ့ၢ်, စီပုးတရူးကကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခိၣ်ဖးဒိၣ်ဒီးလၢာ်လၢအကျါ အဂ့ၢ်န့ၣ် ပုၤရိမ့ၤကဲးသလးသ့ၣ်တဖၣ်ဟံးန့ၣ်ဝဲအခိၣ်ပညီၣ်န့ၣ်အသိးလီၤ. ပမ့ၢ်ဟံးန့ၣ်အခိၣ်ပညီၣ်န့ၣ်အသိးန့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ် ကိးဒါ. ပမ့ၢ်ဟံးန့ၣ်အခိၣ်ပညီၣ်န့ၣ်အသိးန့ၣ်ကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးတၢ်ဂ့ၢ်ကအိၣ်တခါ လၢကစၢ်ယုၣ်ရှုးဒီး စီပုးတရူး ခံၣ်အဘၣ်စၢၤတၢ်မၤသးဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ်မးသဲ ၁၆:၂၂,၂၃ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးစီပုးတရူးဟံးန့ၣ်အီၤ, ဒီးသိၣ်ဃီၣ်အီၤ, ဒီးစံးဝဲဒုၣ်ကစၢ်စၢၤ, မံတၢ်သးကညီၤနုၤတက့ၢ်. တၢ် အံၤတဘၣ် ဘၣ်နုၤလုၤတက့ၢ်ဘၣ်.ဒီးအဝဲဒုၣ်ဃုာ်ဃီၤအသးဒီး စံးဘၣ်စီပုးတရူး, ဒုၣ်ဒါစၢၤ, ပးထီၣ် ကွံာ်ဆူ ယလီၢ်ခံတက့ၢ်, နမ့ၢ်ယလီၤဃံၤအလီၢ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, နသးတအိၣ်ဘၣ်ယွၤ အတၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်န သးအိၣ်ပုၤကညီၤအတၢ်လီၤ.”

ဒ်ကစၢ်ယုၣ်ရှုးစံးဝဲအသိး စီပုးတရူးန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤခိၣ်န့ၣ်တကန့ၣ်, ဘၣ်မနုၤအယီၤကစၢ် ယုၣ်ရှုး ကိးက့ၤအီၤဆူ “ဒုၣ်ဒါစၢၤတၢ်” န့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်လီၤကမၢကမၣ်တခါလီၤန့ၣ်တမ့ၢ်ဘၣ်ဒါ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ လံာ်စီဆုံဖိတဆၢအံၤအဲၣ်ဒီးပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်အခိၣ်ပညီၣ်န့ၣ်လဲၣ်. ဘၣ်ဃးလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်,

ဒ်သိးပကနာ်ဟ်အဂီၢ်ပဘၣ် က့ၤကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဖီခိၣ်လၢ၊ ဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်ဖဲ လံာ်မးသဲ ၁၆း၁၃-၁၇ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးယုၣ်ဂ္တးဟဲဝဲဆူဖဲလံးပုးကဲၤစါရံၤအကီၢ်ပူၤ၊ ဒီးသံကွၢ်အပျီၣ်အဘီၣ်ဒီးစံးဝဲဒၣ်၊ ပုၤကညီ ဖိခွါယၤအံၤ၊ ယမ့ၢ်မတၢမတၢလဲၣ်န့ၣ်၊ ပုၤကညီစံးဝဲဒ်လဲၣ်. ဒီးအဝဲသ့ၣ်စံးဝဲဒၣ်၊ ပုၤတနီၤနီၤစံးဝဲ၊ မ့ၢ်ပုၤဘျၢတၢ်စါယီၤဟၣ်၊ ဒီးအကတနီၤနီၤစံးဝဲ၊ မ့ၢ်စါအုၤလံၤယၤ၊ ဒီးအကတနီၤနီၤစံးဝဲ၊ မ့ၢ်စါယံးရမံၤယၤ၊ မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးမ့ၢ်ဝဲတကၤလီၤ.ဒီးစံးဘၣ်အံၤ၊ မ့ၢ်သ့ဝဲသ့ၣ်အံၤ၊ သ့စံးလၢယမ့ၢ်မတၢတကၤလဲၣ်. ဒီးစါရံၤမိၣ် ပုးတဂ္တးကတိၤဆၢတၢ်ဒီး စံးဝဲဒၣ်၊ နဲဒၣ်အံၤ၊ နမ့ၢ်ခရံၣ်၊ ယုၤလၢအမူဝဲတကၤအဖီခွါလီၤ. ဒီးယုၣ်ဂ္တး ကတိၤဆၢတၢ်ဒီး စံးဘၣ်အံၤ၊ စါရံၤမိၣ် ဘၢ်ယီၤနါၤ၊ နဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤနဲလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ၊ တၢ်ညၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်န့ၣ်တလီၣ်ဖျါဘၣ်ဝဲလၢနဘၣ်၊ မ့ၢ်ယဟ်အိၣ်ဝဲလၢ မူခိၣ်လီၤ.”

လံာ်စါဆူအဆၢဖီအံၤ စံးဘၣ်ပုၤ တၢ်ဂ့ၢ်လၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သံကွၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ် **“ပုၤကညီဖိခွါယၤအံၤ၊ ယမ့ၢ်မတၢမတၢလဲၣ်န့ၣ်၊ ပုၤကညီစံးဝဲဒ်လဲၣ်”** န့ၣ်လီၤ. တၢ်စံးဆၢအိၣ်အါမးဒီးတၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်အိၣ်ထီၣ် စ့ၢ်ကီး လီၤ. တၢ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝံၤဒီးကစၢ်ယုၣ်ဂ္တးသံကွၢ်အပျီၣ်အဘီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ၊ **“မ့ၢ်သ့ဝဲသ့ၣ်အံၤ၊ သ့စံးလၢယမ့ၢ် မတၢတကၤလဲၣ်”** န့ၣ်လီၤ. လၢသးမ့ၢ်စါဆူအတၢ်စါတၢ်ကမီၤအဃိပုၤမၤတၢ်စါပုးတဂ္တးစံးဆၢဝဲလၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အပူၤလီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဝံၤဒီးကစၢ်ယုၣ်ဂ္တးစံးဆၢက့ၤတၢ်န့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲအဆၢဖီ (၁၈) န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးယဲဒၣ်အံၤယစံးဘၣ်တဲဘၣ်နၤ၊ လၢနမ့ၢ်ပုးတဂ္တး၊ ဒီးယကပာ်လီၤယတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ လၢ် အံၤအဖီခိၣ်၊ ဒီးပုၤပုၤအပဲတရီၤတဖၣ်တမၤနၤမၤယၣ်ဘၣ်အီၤဘၣ်.”

ဘၣ်ဃးဒီးလံာ်စါဆူအဆၢဖီအံၤန့ၣ်၊ တၢ်လၢစါပုးတဂ္တး အခိပညီမ့ၢ် **“လၢ်ဖိလၢအဆံးတဖျၢၣ်”** ဒီးလၢပုၤဟ့းလ့ၣ်ဖိအကျိၣ်န့ၣ်မ့ၢ် **“Petros”** န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢ **“လၢ်အံၤအဖီခိၣ်”** န့ၣ် အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ၊ **“လၢ်ဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်”** န့ၣ်ဒီး၊ တၢ်အံၤဟဲဒၣ်လၢ ပုၤဟ့းလ့ၣ်ဖိအကျိၣ်လၢအမ့ၢ်၊ **“Petra”** န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိပနာ်ဟ်စ့ၢ်ကီးတၢ်အခိပညီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ပမ့ၢ်ဖးကွၢ်လၢ၊ ပုၤဟ့းလ့ၣ်ဖိအကျိၣ်ထံထံဆး ဆးဒီးပသ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ.

ကစၢ်ခရံၣ်ကသူၣ်ထီၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ၊ လၢ်တဖျၢၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်၊ ပထံၣ်ဘၣ်အခိပညီဖဲ (၁တံၤမသး ၃း၁၅) အတၢ်ကွဲးအသိးမ့ၢ်ဒၣ်၊ တၢ်သူၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ၊ တၢ်တီတၢ်လီၤအဂံၢ်ခိၣ်ဆၢၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

“ဒ်သိးယမ့ၢ်အိၣ်ဃဲးဃဲးနာ်သက့ဒီး၊ နကသ့ၣ်ညါလၢနဂ့ၤမၤနသးဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်လၢယုၤအဟံၣ် ပုၤလၢအမ့ၢ်ယုၤလၢ အမူဝဲ အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်၊ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအထူၣ်၊ ဒီးအခိၣ်ထံးလီၤ.”

တၢ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအဂံၢ်ခိၣ်ဆၢၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒၣ်ကစၢ်ယုၣ်ဂ္တးအတၢ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ ၁ကရံၣ်သ့း ၃း၁၁ န့ၣ်လီၤ.

“အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ၊ လၢတၢ်အခိၣ်ထံး၊ လၢအပာ်လီၤအသးဝံၤလံၤ၊ လၢအမ့ၢ်ယုၣ်ဂ္တးခရံၣ်န့ၣ်အမဲာ်ညါ၊ ပုၤဟ်အခိၣ်ထံးလၢအဂ့ၤအက တသ့ဘၣ်နီတကၤဘၣ်.”

တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီစ့ၢ်ကီးမ့ၢ်ဒၣ်ကစၢ်ခရံၣ်အတၢ်ဒၣ်ဝဲအနီၢ်ကစၢ်န့ၣ်၊ ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ၊ လံာ်ယီၤဟၣ် ၁၄း၆ န့ၣ်လီၤ.

“ယှဉ်ရှူးစံးဘဉ်အီ၊ ယဲဒဉ်အံယမုာ်ကျဲ၊ ဒီးတၢ်မုာ်တၢ်တီ၊ ဒီးတၢ်မူလီ၊ မ့တမုာ်ဘဉ်ယၤဒီး၊ ပုၤတဟဲ ဘဉ်ဆူဟ်အအိဉ် နီတဂၤဘဉ်.”

လာတၢ်န့ဉ်အဃိ ကစၢ်ယှဉ်ရှူးစံးဘဉ်၊ စီပုးတရူးလာ၊ အဝဲမ့ာ်စ့ၢ်ကီးတၢ်အိဉ်ဖှိဉ်အခိဉ်ဆာဉ်လာ အတၢ်ဒဉ် ဝဲလီၤ. စီပုးတရူးတဂၤမ့ာ်စ့ၢ်ကီး၊ ဝှံယရူၤရုလုဉ်အသီလာတၢ်ကဘဉ် သ့ဉ်ထီဉ်အီၤအဂီၢ်န့ဉ်အိဉ် ဒီးလာ်အခိဉ်ဆာဉ် အခိဉ်ထံးတဆံခံဖျၢဉ်အကျါန့ဉ် မ့ာ်စ့ၢ်ကီးလာ်အခိဉ်ဆာဉ်အခိဉ်ထံးတဖျၢဉ်လီၤန့ဉ် ပကထံဉ်ဘဉ် ဖဲ လံာ်လီဉ်ဖျါ ၂၁:၁၄ န့ဉ်လီၤ.

“ဒီးဝှံအခိဉ်ဒူန့ဉ်၊ အိဉ်ဒီးအခိဉ်ထံးတဆံခံတီၤ၊ ဒီးသိဖိအပုၤတၢ်မာဖိတဆံခံဂၤအမံၤအိဉ်လာ အလီၤလီၤ.”

ဘဉ်ဃးဒီးမူခိဉ်ဘီမုာ်အနီဉ်ဝံာ်၊ န့ဉ် ပကထံဉ်ဘဉ်ဖဲ လံာ်မးသဲ ၁၆:၁၉ န့ဉ်ဒီးအခိပညီန့ဉ်မုာ်ဒဲလဲဉ်.

“ဒီးယကဟ့ဉ်လီၤန့ဉ်လၢ မူခိဉ်အဘီမုာ်အနီဉ်ဝံာ်၊ ဒီးဖဲဒဉ်နစာဃာ်လာဟီဉ်ခိဉ်ချၢ တမံမံၤ န့ဉ်၊ ကဘဉ်တၢ်စာဃာ်အီၤလာမူခိဉ်၊ ဒီးဖဲဒဉ်နယုဉ်လီၤ တၢ်လာဟီဉ်ခိဉ်ချၢတမံမံၤန့ဉ်၊ ကဘဉ်တၢ်ယုဉ် လီၤအီၤလာမူခိဉ်လီၤ.”

ပုၤခရံဉ်ဖိလာအမုာ်ပုၤရိမုၤကဲးသလုးအပုၤခိဉ်ပုၤန့ဉ်လာအမုာ် (Pope) သ့ဉ်တဖဉ်စံးဝဲ၊ တၢ်အံၤမုာ်ဒဉ် မူခိဉ် ဘီမုာ်ဒီးလရဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အနီဉ်ဝံာ်လီၤန့ဉ်စံးဝဲဒဉ်ကၢ်ကၢ်ကျၢၤကျၢၤလီၤ. တၢ်အံၤမုာ်စ့ၢ်ကီးဒါ. အခိပညီ ကအိဉ် ဒဲလဲဉ်.

တၢ်လာ “နီဉ်ဝံာ်” န့ဉ်မုာ်ဒဉ်တၢ်ပနီဉ်အတၢ်စံးတၢ်ကတိၤတခါဒီး၊ ပကအိးထီဉ်ပဲတြီ၊ ဒဲပစံးတၢ်အသိး ပကဃုန့ဉ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂီၢ်လီၤ.

အခိပညီအိဉ်စ့ၢ်ကီးလာ၊ **“ပမၤန့ဉ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လာပုၤတဂၤဂၤအအိဉ်”** န့ဉ်၊ ပကထံဉ်ဘဉ်ဖဲ၊ လံာ်လီဉ်ဖျါ ၁:၁၈ န့ဉ်လီၤ.

“ဒီးယမုာ်ပုၤလာအမူ၊ ဒီးပုၤလာအသံတုာ်၊ ဒီးကွၢ်ကွၢ်၊ ယမူလီၤထူလီၤယိာ်၊ ဒီးယအိဉ်ဒီးတၢ်သံ ဒီးတၢ်ပျုၤပုၤအနီဉ်ဝံာ်လီၤ.”

“and have the keys of hell and of death”

တၢ်ပနီဉ်တခါလာ ဘဉ်ဃးဒီးကစၢ်ယွၤအတၢ်ကိးပုၤလာအမုာ်၊ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အပဲတြီဒီးပုၤကဲထီဉ် ပုၤမူခိဉ် ဖိအတၢ်အိဉ်ဖှိဉ်တဂၤအသိးန့ဉ်၊ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ကအိဉ်ခံကလုာ်အဂီၢ်န့ဉ် စီပုးတရူးပာ်ဖျါထီဉ်တၢ်ဒီး အိးထီဉ် နီဉ်ဝံာ်န့ဉ်လီၤ.

နီဉ်ဝံာ်သ့ဉ်တဖဉ်လာစီပုးတရူးအိးထီဉ်

-]
-]

စီပုးတရူးအိးထီဉ်နီဉ်ဝံာ်လာပုၤအံဉ်စုလုးဖိသ့ဉ်တဖဉ်အဂီၢ်၊ ဖဲ လါမုၤ၊ 33 AD, ဘုဉ်ယာ်ဆံအမုာ်န့ဉ် န့ဉ်လီၤ. (လံာ်မၤတၢ် ၂:၁၄-၄၁)

စီပုးတရူးအိးထီဉ်နီဉ်ဝံာ်လာပုၤကလုာ်သ့ဉ်တဖဉ်အဂီၢ်၊ ဖဲ လါအိးကထီဘဉ်၊ 36 AD လာမတၢ်တဂၤ အမံၤစီၤကန့ဉ်လံးအဟံဉ်န့ဉ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိခံခါအံၤ, စံးဘၣ်ပုၤလၢ, တၢ်ကဃုထာဘၣ်စီၤပၤလၢကဟတၢ်ဒီးပုၤလၢတၢ်အဒိၣ်တဖၣ် ဖဲ တၢ်သးခုကစီၣ်ကဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်အမုၢ်နံၤတဖၣ်အပူၤလၢအမုၢ်ပုၤခရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အကျါန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ကစၢ်ယုၣ်ဂ္ၤအ တၢ်ကတိၤဘၣ်ဃးဒီးမူခိၣ်အဘီအမုၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပကကွၢ်ကဒီး, လံာ်မးသဲ ၁၃:၃၁,၃၂ န့ၣ်လီၤ.

“ဟံလီၤဝဲတၢ်ကတိၤဒိအကတမံၤလၢအမဲၣ်ညါ, ဒီးစံးဝဲဒၣ်, တၢ်လၢမူခိၣ်အဘီအမုၢ်အံၤ, မၤသး ဒ်သဘၣ် အချံၤလၢပုၤဖဲလၢအကရၢပူၤအသိးန့ၣ်လီၤ.အဝဲန့ၣ် ပြဲန့ၣ်တၢ်ဂၤအချံၤလၢဘၣ်ဆၣ်ဒီး, တုၤ အမဲထီၣ်ဒီး, မ့ၢ်အဒိၣ် န့ၢ် နီၣ်ဇီၤမံၤဇီၤ, ဒီးကဲထီၣ်သ့ၣ်တထံးလၢ ထီၣ်ဖိလံာ်ဖိလၢ တၢ်ဖးဖိတဖၣ်ဟဲ အိၣ်ဝဲလၢအဒုခံဒုလီၤလီၤ.”

တၢ်ကတိၤဒိတခါအံၤကအဲၣ်ဒီးစံးတၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်လၢ, တၢ်ယုၤဖိၣ်န့ၣ် အပူၤန့ၣ်, လၢသီအခါအိၣ်ဒၣ်ဆံးဆံးဖိသန့က့, ယုၤဖိၣ်န့ၣ်လၢအကဟဲသ့ၣ်တဖၣ်အခုအခါန့ၣ်ကဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ် အဂ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်စံးဟံလီၤ.

ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ကတိၤဒိတခါအံၤအဂ့ၢ်န့ၣ်ပကဃုသ့ၣ်ညါဘၣ်အခိပညီအဂ့ၢ်လီၤ.

] သဘၣ်ချံ - တၢ်လၢသဘၣ်အချံန့ၣ် ပြဲန့ၣ်တၢ်ဂၤအချံလၢဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ပုၤတၢ်မၤဖိတဆံခံၤအပျဲၢ်အဘီၣ်အိၣ်ဒၣ် တစဲးဖိလၢ, တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢသီခါအသိးလီၤ.

] Which a man took (ပုၤဟံးန့ၢ်တၢ်တဂၤ) - တၢ်တဘျီလၢအမုၢ်ကစၢ်ယုၣ်ဂ္ၤအတၢ်သးခုကစီၣ်လၢအမုၢ်, တၢ်ကတိၤဘၣ်ဃးဒီးယုၤ အဘီအမုၢ်န့ၣ် အဂ့ၢ်န့ၣ်စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်ဒီးလၢခံကစၢ်အပျဲၢ်အဘီၣ် သ့ၣ်တဖၣ် ကရၤလီၤ တၢ်သးခုကစီၣ် အဂ့ၢ် န့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ (လံာ်မၤတၢ် ၁:၈) န့ၣ်လီၤ.

] ဖဲလၢအကရၢပူၤ - ကရၢပူၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိန့ၣ်လီၤ. (လံာ်မးသဲ ၁၃:၃၈) လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ, လၢပုၤဟီၣ်ခိၣ် ဖိခဲလၢအဂီၢ်ပဘၣ်ရၤလီၤတၢ်သးခုကစီၣ်န့ၣ်လီၤ.

] မဲထီၣ်ဒီးဒိၣ်ထီၣ် - တၢ်ဆၢကတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အခုအခါန့ၣ်လီၤ. (လၢအနံၣ် ၃၀၀ ဆူ အနံၣ် ၁၀၀၀ အပူၤလၢကဟဲသ့ၣ်တဖၣ်)
- တၢ်လၢသဘၣ်အမုၢ်န့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်အထီကတၢ်ကအိၣ်ဒၣ် ၂' ဒီး ၃' ဘၣ်ဆၣ်, ကဒိၣ်ထီၣ် ဒ်သိးသ့ၣ်တထံး လီၤ. (ကကဲထီၣ်သ့ၣ်တမုၢ်န့ၣ်လီၤ.)

ဒ်န့ၣ်အသိးပုၤခရံၣ်ဖိအတၢ်ဘျီတၢ်ဘါအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်တလဲၤဒ်သိးအဂ့ၢ်အဂီၤဘၣ်. ဒိၣ် ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်သတူၢ်ကလံာ်ဒီးလၢအနီၢ်ကံၢ်တခါထီၣ်ကီၢ်ထီၣ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်ဘျီတၢ်ဘါဖးဒိၣ် တခါအံၤ လီၤ.

] ထီၣ်ဖိလံာ်ဖိလၢတၢ်ဖးဖိတဖၣ် - တၢ်ဖးဖိအစိအကမီၤအခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်မၤဖိဒ်ပစံးတၢ်အသိး, ပုၤလၢအဃု တၢ်ဘၣ်ဃးဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်အိၣ်မူအဘျဲ အစၢ်ဒီးဃုတၢ်တီတၢ်လီၤလၢ ပုၤကညီအမဲၣ်ညါ လၢအကထံၣ်ဘၣ် အီၤအဂီၢ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ်အပူၤဒီး ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်မူဒၣ် ထဲဟီၣ်ခိၣ် တကပၤအဂီၢ်လီၤ.

] ဟဲအိၣ်ဝဲလၢအဒုခံဒုလီၤလီၤ - ပုၤလၢအသးအိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်တကပၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဟံးန့ၢ် တၢ်အခွဲး အယာ်ဘၣ်ဃး, တၢ်ဟတၢ်ပျးတၢ်လီၢ်လၢအဂ့ၢ်, လီၢ်ဆုၣ်နီၤလၢအထီဒီး, အဝဲသ့ၣ်လဲၤန့ၣ်ဆူ တၢ်အိၣ်ဖိၣ် အပူၤဒီးအိၣ်ဒီးသးကဖၤလၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

မုာ်ဝဲလီၤ. ပုၤခရံာ်ဖိအတၢ်ဘျုးတၢ်ဘါန့ၣ်အိၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်, အဖုတဖၣ်အဖု, ဒ်သိး, တၢ်အဒုသုာ်တဖၣ်လီၤ. (အိၣ်ဝဲဒၣ်အဖု ၇၅၀ ဃာ်ဃာ်လီၤ) တၢ်အံၤမုာ်ဒၣ်, လၢမုာ်မဆါတနံၤအံၤအကီၢ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်စံးပာ်အီၤလၢသီန့ၣ်ထံထံဆးဆးစ့ၢ်ကီၢ်လီၤ.

ပကထံာ်ဘၣ်စ့ၢ်ကီၢ်ကစၢ်ယုာ်ရှုးကတိၤတၢ်လၢတၢ်အဒိအတဲာ်ဘၣ်ဃးမူခိၣ်ဘီမုာ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ပကထံာ်ဘၣ် စ့ၢ်ကီၢ်ဖဲ (လံာ်မးသဲ ၁၃:၃၃) န့ၣ်လီၤ.

“စံးဘၣ်တဲဘၣ်အီၤလၢ တၢ်ကတိၤဒိအဂၤတမံၤ, ဒီးစံးဝဲဒၣ်, တၢ်လၢမူခိၣ်အဘီအမုာ်အံၤ, မၤသးဒ်ကိၣ်မံာ်လၢ ပိာ်မုာ်တဂၤဟံးန့ၢ်ဒီး ပာ်ခူသ့ၣ်လၢကိၣ်ကမူာ် သၢစုအၤအပူၤ, တုၤအဖးထီၣ်ဝဲ ခဲလၢာ်အသိးန့ၣ်လီၤ.”

တၢ်ကတိၤဒိအဝဲအံၤန့ၣ် ဒ်သိးပကနာ်ပာ်အကီၢ်, ပဘၣ်သ့ၣ်ညါပာ်တံာ်ဃာ်, တၢ်ကတိၤသၢခါန့ၣ်လီၤ.
(၁) ကိၣ်မံာ်, (၂) ပိာ်မုာ်တဂၤ, (၃) ကိၣ်ကမူာ်သၢစုအၤ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မုာ်ဒၣ်တၢ်ကတိၤဒိသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ပကချုသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အခီပညီတက့ၢ်.

(၁) ကိၣ်မံာ် (လံာ်မးသဲ ၁၆:၁၁)

“ယစံးဘၣ်သ့, ပလီၢ်သုသးလၢ ပုၤဖၤရံၤရဲဒီး ပုၤစးဒုၤကဲသ့ၣ်တဖၣ်အကိၣ်မံာ်န့ၣ်, ယတစံးဘၣ်သုလၢကိၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤဘၣ်န့ၣ်,ဘၣ်မနုၤလၢသုနာ်တဟံာ်ဘၣ်လဲၣ်.”

တၢ်လၢပုၤဖၤရံၤရဲဒီးပုၤစးဒုၤကဲသ့ၣ်တဖၣ်အကိၣ်မံာ်န့ၣ်မုာ်တၢ်မနုၤသ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်. တၢ်စံးဆၢအိၣ်ဝဲလၢ, လံာ်မၤတၢ် ၂၃:၈ န့ၣ်လီၤ.

“အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပုၤစးဒုၤကဲစံးဝဲလၢ ပုၤသံတဂဲၤ ဆၢထၢာ်က့ၤဘၣ်. ဒီးပုၤမူခိၣ်ဖိမုာ်ဂုၤ, သးမုာ်ဂုၤ, တအိၣ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်. မုမုာ်ဖၤရံၤရဲန့ၣ်စံးဝဲလၢအအိၣ်ခံမံၤလၢာ်လီၤ.”

မုာ်ဝဲလီၤ. တၢ်လၢကိၣ်မံာ်န့ၣ် မုာ်ဒၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအကမာ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

(၂) ကိၣ်မံာ်လၢပိာ်မုာ်တဂၤဟံးန့ၢ်,

ပိာ်မုာ်တဂၤအံၤကမုာ်မတၤတဂၤလဲၣ်. လၢလံာ်စီဆုံအပူၤန့ၣ်, ပိာ်မုာ်န့ၣ်မုာ်ဒၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိာ်အတၢ်ပနီၣ်လီၤ. ကစၢ်ခရံာ်အမုာ်ကနီၤစီဆုံလၢအမုာ်, တၢ်အိၣ်ဖျိာ်ဖးဒိၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ပကထံာ်ဘၣ်ဖဲ, ၂ကရံၣ်သူး ၁၁:၂ န့ၣ်လီၤ.

“အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယသးက့ၣ်သုလၢတၢ်သးက့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီးယွၤလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယဒုးအဲၣ်တီသုဒီးဝၤတဂၤ, ဒ်သိးယကဟံာ်သုလၢမုာ်ကနီၤစီဆုံလၢခရံာ်အမဲာ်ညါလီၤ.”

ဘၣ်ဆၣ်ဒ်လံာ်စီဆုံဟံာ်ဖျါအသိး, တၢ်လၢပိာ်မုာ်တဂၤအံၤန့ၣ်တမ့ၢ်ပိာ်မုာ်လၢအဂ့ၢ်တဂၤဘၣ်. ပိာ်မုာ်အဝဲအံၤကမုာ်မတၤတဂၤလဲၣ်. ပိာ်မုာ်တဂၤအံၤမုာ်ဒၣ်, ဖဲလံာ်တၢ်လီၣ်ဖျါ ၁၇:၃ ဟံာ်ဖျါအသိး, ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်စၢဖျိာ်ဒီးထံာ်ကီၢ်ဂုၤလၢအဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိာ်မိာ်ပုၤလၢ အိၣ်ဒီး တၢ်ကမာ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

(၃) ကိၣ်ကမူာ်သၢစုအၤ

ကိၣ်ကမူာ်သၢစုအၤန့ၣ်မုာ်ဒၣ်, ပုၤခရံာ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူအခိၣ်ဆၢာ်သၢခါန့ၣ်ဟံာ်ဖျါအီၤဒ်သိးတၢ် ပနီၣ်အသိးန့ၣ် ပကထံာ်ဘၣ်ဖဲ ၁ကရံၣ်သူး ၁၃:၁၃ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးခဲကနံအံ၊ တာ်နာ်၊ တာ်မုာ်လာ်၊ တာ်အဲၣ်တာ်ကွံ၊ သာ်မံၤန့ၣ်အိၣ်ဒၣ်တာ်လီၤ. ဒီးတာ်အိၣ် ကတာ် လာအကျါန့ၣ် မုာ်တာ်အဲၣ်တာ်ကွံလီၤ.”

မုာ်ဝဲလီၤ. ကိၣ်ကမူၣ်သာစုအာအပူၤဘၣ်တာ်ပာ်န့ၣ်အီၤလာ တာ်သိၣ်တာ်သီလာအကမာ်ဒီး, ဘၣ်တာ်မၤ ဟးဂီၤအီၤလာကိၣ်မံၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကကွံၣ်စ့ၣ်ကီးတာ်ကမၤအသးဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

] တာ်နာ် - တာ်နာ်စီဆုံလာအအိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤတဖၣ်, ဘၣ်တာ်ဆီတလဲကွံၣ်အီၤဒီး, တာ်ဖးလံာ်စီဆုံန့ၣ် ဘၣ်တာ်မၤဟးမာ်ကွံၣ်အီၤလီၤ. ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအလုာ်အလၢ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဘၣ်တာ်ဆုာ်န့ၣ်အီၤဆူ တာ်အိၣ် ဖျိၣ်အပူၤဒီးလံာ်စီဆုံအတာ်မုာ်တာ်တီသ့ၣ်တဖၣ်ဟါမာ်ကွံၣ်လီၤ. လၢတာ်န့ၣ်အဃိပမုာ်ဃု သ့ၣ်ညါလံာ်စီဆုံထံထံဆးဆးဘၣ်ဒီး, ပကထံၣ်ဘၣ်တာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

] တာ်မုာ်လာ် - ဖဲကစၢ်ခရံၣ်ကဟဲက့ၤခဲစုတစုအခါ, ဒ်ပတာ်မုာ်လာ်လာအမုာ်, “ပမုာ်ဝဲသးစူၤတာ်ဒီး, ပကကဲဃုာ် စီပၤဒီးအီၤစ့ၣ်ကီးလီၤ. (၂တံၤမသး ၂:၁၂) အဂ့ၢ်န့ၣ် ဘၣ်တာ်ဆီတလဲကွံၣ်အီၤဆူ, တာ်အိၣ်မူလၢ ခဲကနံအံအတာ်ဒိၣ်စီအဂ့ၢ်လီၤ. တာ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တာ်မၤအသးလာတာ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢသီ န့ၣ်မုာ်ဒၣ် လၢလံာ်စီဆုံဖိအဆၢလာအမုာ် (၁ကရံၣ်သး ၄:၈၁၁၀) န့ၣ်လီၤ.

“ခဲကနံအံ၊ သုအိၣ်ကုးအီပျဲ၊ ခဲကနံအံ၊ သုထူးသုတီ၊ သုကဲစီပၤလာ အတအိၣ်ဘၣ် ဒီးပုၤဘၣ်, ဒီးဘၣ်မးယသးလာသုကဲစီပၤလံ, ဒ်သိးပကကဲဃုာ်စီပၤဒီးသုလီၤ.

ပဝဲဒၣ်အံ၊ ပမုာ်ပုၤဟးဂီၤဖိလကခရံၣ်အဂီၢ်, မုမုာ်သုဝဲသ့ၣ်သုမုာ်ပုၤကွံၣ်တာ်သုလၢ ခရံၣ်အပူၤ လီၤ. ပဝဲဒၣ်အံ၊ ပမုာ်ပုၤလာအဂီၢ်စၢ် အဘါစၢ်, မုမုာ်သုဝဲဒၣ်, သုဂီၢ်ဆူၣ်သုဘါဆူၣ်လီၤ. သုလၢသုကပီၤ အိၣ်ဝဲ, မုမုာ်ပဝဲဒၣ်အံ၊ ပလၢကပီၤတအိၣ်ဘၣ်.”

မုာ်ဝဲလီၤ. လၢတာ်အိၣ်မူခဲကနံအံ အပူၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ထူးဂံၢ်ထူးဘါ, ဒ်သိးအကကဲထီၣ် ပုၤဒိၣ် စီပာ်လာဟီၣ်ခိၣ်ချၢ, ဒီးချူဒၣ်ထဲတာ်ကပာ်ထီၣ်ထီအီၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လၢတာ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢသီအပူၤန့ၣ် အိၣ်ထီၣ်ဝဲလီၤ. လၢ တာ်န့ၣ်အဃိတာ်ဒုးသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ကဲထီၣ်ဖဲ, ပုၤရီမုာ်ဖိဒီးပုၤလာအဘၣ်ထွဲအီၤ သ့ၣ်တဖၣ် အဘၣ်စၢၤန့ၣ် လၢကစၢ် ခရံၣ်အဃိလီၤ. တာ်သ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်လူလီၤဂံၢ်လီၤဘၣ်အသးဒီးတာ်ကီတာ်ခဲ သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ထီၣ် ဝဲဒီး, ဘၣ်ဃး တာ်ဆၢမုာ်လာအမုာ်, ခဲကနံအံပမုာ်ဝဲသးစူၤတာ်ဒီး, ပကကဲဃုာ်စီပၤဒီးအီၤ အဂ့ၢ် န့ၣ်လီၤ ထွဲကွံၣ်ဘၣ်အသးလီၤ.

] တာ်အဲၣ်တာ်ကွံ - လၢခဲကတာ်န့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတာ်မုာ်တာ်တီအတာ်ထံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤမာ်ကွံၣ်ဒီး, ဘၣ်ဃးဒီး ဟီၣ် ခိၣ်အတာ်ဘၣ်အသးလာအမုာ်, ပုၤအဲၣ်လီၤက့ၤအသးဒ်ဝဲအလုာ်အလၢ် န့ၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲ လၢတာ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤဒီး, ဘၣ်ဃးဒီးတာ်အဲၣ်တာ်ကွံလၢအမုာ်ဟံကစၢ်ဒီးဖိကစၢ်အ ဖိခိၣ်န့ၣ်ဆံးလီၤစ့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်လီၤ.

တာ်အဝဲအံမုာ်ဒၣ်တာ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတာ်စူၢ်တာ်နာ်အပူၤဆံးလီၤစ့ၣ်လီၤလာ ကစၢ်ယွၤ အတာ်စံးဟံသ့ၣ်တဖၣ်လၢအမုာ်ပုၤခရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတာ်မုာ်တာ်တီအပူၤန့ၣ် မုာ်တာ်ဒိတာ်တံာ်တခါ လီၤ.

လၢတာ်န့ၣ်အဃိ ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အတာ်ကတီၤန့ၣ်အသိး, ခဲကနံအံတာ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်မၤအသးန့ၣ် ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ, လံာ်ဝဲယရှါယၤ ၂၉:၁၃ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးယွၤစံးဝဲဒၣ်, မုာ်ပုၤဂီၢ်မုာ်အံၤသးဘူးအသးဆူယအိၣ်လၢအထးခိၣ်, ဒီးမၤလၢကပီၤယၤလၢ အပူၤ, ဘၣ်ဆၣ်ဒီးဟံအသးယံၤဒီးယၤ, ဒီးအတာ်ပျံၤယၤန့ၣ်မုာ်ပုၤကညီအတာ်သိၣ်လၢပုၤမၤလီၤအီၤ”

မှားဝဲလီ။ ပုလသုတ်တဖန်ဒုးကဲထီၣ်ကစၢ်ယွၤတဂၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအကစၢ်ဒီးပမ့ၢ်တလူၤဘၣ်အသးန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးလာပုၤကညီအဂီၢ်ဒီးတမ့ၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်သးဝံၣ်သ့ၣ်တဖန်လာ, ပသးဝံၣ်သ့ၣ်တဖန်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ပသးဝံၣ်လာပထးခိၣ်ဒီး လာပသးအပူၤန့ၣ်တအိၣ် စ့ၢ်ကီးအါမးလီၤ။ ပကဟ့ၣ်တၢ်ဒိတၢ်တဲာ်တခါလာအမ့ၢ် “ယဆူးကွံၣ်ညိကွံၣ်တၢ်ခဲလၢာ်လာယပူၤ” တၢ်သးဝံၣ်န့ၣ်, ပသးဝံၣ်ဒၣ်လာပထးခိၣ်ဒီးပတဃုသ့ၣ်ညါအခိပညီနီတဘျီဘၣ်. ပတဟ့ၣ်လီၤပသးဆူယုၣ်ရှူးအအိၣ်ဒီးပတညီ ကွံၣ်ပသးနီတဘျီဘၣ်. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဒၣ်ပုၤခရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖန်အဂီၢ်, တၢ်ကတိၤလာဝံသ့ၣ်တဖန်အတၢ်စံးလီၤ။

ခဲကနံၣ်အံၤ, ဝံသ့ၣ်တဖန်အတၢ်ကတိၤလာထီၣ်ပွဲၤထီၣ်လံန့ၣ်တမ့ၢ်ဘၣ်ဧါ. ဘၣ်ဆၣ်ပကထံၣ်ဘၣ်လံာ်စီ ဆ့အတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဒီးအတၢ်ခိၣ်ဆာတၢ်န့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ **လံာ်မၤတၢ် ၂၈:၂၂** န့ၣ်လီၤ။

“မ့ၢ်နာ်သကုဒ်န့ၣ်ဒီး, နဆိကမိၣ်ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်, ဂုၤလာပနာ်ဟူဘၣ်လာနုၤလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်လာအလှိုၢ်အလှိုၢ်အံၤ, ပသ့ၣ်ညါလာပုၤဒုၣ်ဒွဲၣ်အီၤတပူၤလၢ်လၢ်လီၤ.”

မှားဝဲလီ။ တၢ်လာကစၢ်ယွၤကီးက့ၤအီၤဆူအအိၣ်ဒီးအကလုာ်ကထါသ့ၣ်တဖန်န့ၣ်, လာတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လာသီအခါဒၣ်လဲာ်ဘၣ်တၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်အီၤဒီးပုၤအါဂၤတဘၣ်အသးစ့ၢ်ကီးဘၣ်.

တၢ်လာတချူးပုၤလာအလူၤပိာ်ထွဲကစၢ်ခရံၣ်န့ၣ်ပုၤကီးအီၤလာပုၤခရံၣ်ဖိန့ၣ်, မ့ၢ်ပုၤကီးအီၤ ဒ် လဲၣ်န့ၣ်သုသ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကီးဧါ.

တၢ်အမံၤန့ၣ်ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ **လံာ်မၤတၢ် ၂၄:၅** န့ၣ်လီၤ။

“အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပုၤတဂၤအံၤပထံၣ်န့ၣ်အီၤလာအမ့ၢ်ပုၤအာပုၤသီ, ဒီးပုၤအစုတလီၤယုာ်ဘၣ်, နစၤ ရူးဖိတကရာ အခိၣ်, ဒီးပုၤမၤတထီၣ်တလီၤ ကယံၢ်ပုၤယုၤဒၤဖိအိၣ်လာအလီၢ်တပူၤလၢ်လၢ်,”

မှားဝဲလီ။ ပုၤပိာ်ထွဲခရံၣ်အံၤသ့ၣ်တဖန်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကီးအီၤလာပုၤနစၤရံးဖိလီၤ။

(The Sect of The Nagarenes)

ပုၤလာအအိၣ်ဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်နာ်လာအမ့ၢ်အတီ, ဒ်ပစံးတၢ်အသိး, အိၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီသ့ၣ်တဖန်န့ၣ်ကအိၣ် ဒၣ်ပုၤစုၤဂၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကီးအီၤလာ, ပုၤတကရာဖိ, ဒ်ပစံးတၢ်အသိး, ပုၤအသးအိၣ်ဒိၣ်မးလာတၢ်ဘျီတၢ်ဘါအပူၤဒီးလာကိၤလၤဝါအကျိၣ်န့ၣ် ပထံၣ်ဘၣ်လာအမ့ၢ် (SECT or CULT) န့ၣ်လီၤ. အခိပညီ, ပုၤအတၢ် ထံၣ် ဒ်သိးလိာ်အသးဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်နာ်လာအကၢ်အကျၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ကစၢ်ယွၤအတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤန့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ် ဖဲ လံာ်တၢ်ကတိၤဒိ ၄:၁၈ န့ၣ်လီၤ။

“မ့ၢ်ပုၤတီပုၤလီၤအကျဲန့ၣ် မၤသးဒ်မ့ၢ်ဆုၣ်ထီၣ်အတၢ်ကပီၤဒံးယံာ် ဒံးကပီၤထီၣ်, တုၤလာ မ့ၢ်ထုၣ်အသိး န့ၣ်လီၤ.”

တၢ်သဘံၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ကမူၤကမၣ်သ့ၣ်တဖန်အိၣ်အါမးလာပီၣ်ခိၣ်တဘျီအပူၤန့ၣ် တၢ်တီတၢ်လီၤ (ပုၤလာပိာ်ထွဲကစၢ်အံၤသ့ၣ်တဖန်) အဂီၢ်န့ၣ်တၢ်ကပီၤ (တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ) ကအိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ကပီၤလာအမ့ၢ်ကစၢ်ယွၤ အတၢ်စံးပာ်န့ၣ်ကလာထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဝဲလီၤ. ပုၤလာအအိၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ (တၢ်ကပီၤ)တဂၤန့ၣ်ကစၢ်ယွၤကလဲၤတၢ် ဒီးအီၤလာတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံၣ်ဒီးတၢ်နဲၣ်လိတၢ်လာအဂ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်စံးပာ်လာအကၢ်အကျၢ်လီၤ။